

A településfejlesztési koncepció és a fejlesztési irányok • bevezető

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (Étv.) szerint a „településfejlesztés feladata a településen élők számára a települési élet- és környezetminőség javítása, a környezetbiztonság erősítése, a települési erőforrásokra építő, az erőforrások fenntarthatóságát biztosító, hosszú és rövid távú fejlesztési irányok, célok és az azok elérését biztosító programok és eszközök meghatározása.”

„A településfejlesztési koncepció hosszú távra rendszerbe foglalja az önkormányzat településfejlesztési szándékait, ennek keretében a területi adottságok és összefüggések figyelembevételével meghatározza a település jövőképét, javaslatot tesz a helyi környezet, társadalom, gazdaság és az infrastruktúra átfogó fejlesztésére, a műszaki, az intézményi, valamint a táji, természeti és ökológiai adottságok fenntartható hasznosítására. A településfejlesztési koncepcióban foglaltakat a települési önkormányzat döntéseiben érvényesíti.”

A településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló **314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet** amellet, hogy meghatározza a településfejlesztési koncepció tartalmi követelményeit, a településfejlesztési koncepció egyeztetésének és elfogadásának szabályait előíró 30. § (4) bekezdése előírja, hogy **az önkormányzatnak döntenie kell a koncepció kiválasztott fejlesztési irányáról is.**

A fejlesztési irányokat a jövőkép, a horizontális és az átfogó célok, valamint a részcélok összessége jelenti.

A **JÖVŐKÉP** nem a vágyak összefoglalása, hanem az adott helyzet, valamint a külső és belső tényezők által meghatározott lehetséges és megvalósítható törekvések együtteséből eredő, hosszú távon elérni kívánt településfejlődési pálya és cél. Kijelöli a kerület távlati pozícióját a fővárosi és az agglomerációs környezetben, valamint felvázolja a társadalom, a gazdaság és a környezet elképzelt jövőbeni állapotát a koncepció időtávlátán túl mutatva (a távoli jövőben).

A **HORIZONTÁLIS CÉLOK** olyan szemléleti alapvetések, amelyeket a célrendszer minden egyes elemére vonatkozóan következetesen alkalmazni kell

A koncepció célrendszerének keretét a szemléleti alapvetések mellett az **ÁTFOGÓ CÉLOK** alkotják, amelyek a kívánt jövő elérését szolgáló, több ágazatot, tematikát is átfognak.

Ezek együttes figyelembevételével azok a **RÉSZCÉLOK** kerültek meghatározásra, amelyek megvalósítása eredményeként Újpest a jövőben alkalmassá válik a kitűzött jövőkép elérésére.

JÖVŐKÉP • TÁVOLI JÖVŐ

Újpest hiteles jövőképe a helyzetelemzés során feltárt és elemzett értékeken alapul, és a hiányosságok és problémák felszámolását tűzi ki célul.

- ▶ Önálló, identitást megtartó kerület – szolidáris, aktív összetartó közösség,
- ▶ Kompakt város: helyben megtalálható színvonalas szolgáltatások, munkahelyek, jó minőségi, biztonságos és differenciált belső közlekedési kapcsolatok, lakhatási körülmények,
- ▶ Tudásipar, innováció, kutatás otthona,
- ▶ Fővárosi, országos viszonylatban is nagy vonzerővel bíró szabadidős és sportkínálat,
- ▶ Dunával együtt élő kerület,
- ▶ A Főváros szerves része – erős kerületközpont, új mellékközpont, kiváló közlekedési kapcsolatok,
- ▶ Fővárossal, szomszédos kerületekkel és az északi agglomerációval együttműködve megerősödő összvárosi, agglomerációs szerepkörök,
- ▶ Minőségi, tiszta, zöldfelületekben gazdag környezet – kiváló életminőség.

CÉLOK • 2030

Horizontális célok

Újpest akkor válik vonzóvá, ha elérhető, ami szorosan összefügg működésének és környezetének fenntarthatóságával, egyben az esélyegyenlőség biztosításával, az értékek megőrzésével és az értékteremtéssel.

Az **ÉLHETŐSÉG** a környezet, a gazdaság, a társadalom eredményei szerint értékelhető kritérium, mely alapvető elvárás a városi lét szempontjából, egyben kifejezi, hogy a koncepció középpontjában alapvetően az ember áll.

A **FENNTARTHATÓSÁG** olyan fejlődési folyamatot jelent, amely kielégíti a jelen szükségleteit anélkül, hogy csökkentené a jövő generációk képességét arra, hogy saját szükségleteiket kielégítsék. Az erőforrások optimálisabb használata kell, hogy meghatározó legyen, szakítva a korábbi pazarló felfogású szemlélettel.

Az **ESÉLYEGYENLŐSÉG** mindenki számára biztosítani kívánja a város és környezete használatát, a gazdaság által nyújtott lehetőségeket, a társadalmi igények kielégítését biztosító humán szolgáltatásokat.

Az **ÉRTÉKMEGŐRZÉS, ÉRTÉKTEREMTÉS** mind a városi és természeti környezet, a gazdaság és a társadalom területén Újpest hagyományait erősíti, tovább élteni és értéket hoz létre.

Átfogó célok

- Önálló identitást megtartó kerület
- Kompakt város – helyben elérhető, minőségi szolgáltatások, munkahelyek
- Versenyképes gazdaság
- Színvonalas, bő kínálati paletta a sport és szabadidő-eltöltés területén
- Duna integrálása a kerület életébe
- Vonzó környezet – kiváló életminőség

Részcélok

(Megjegyzés: A részcélok sorrendje nem jelent prioritási sorrendet.)

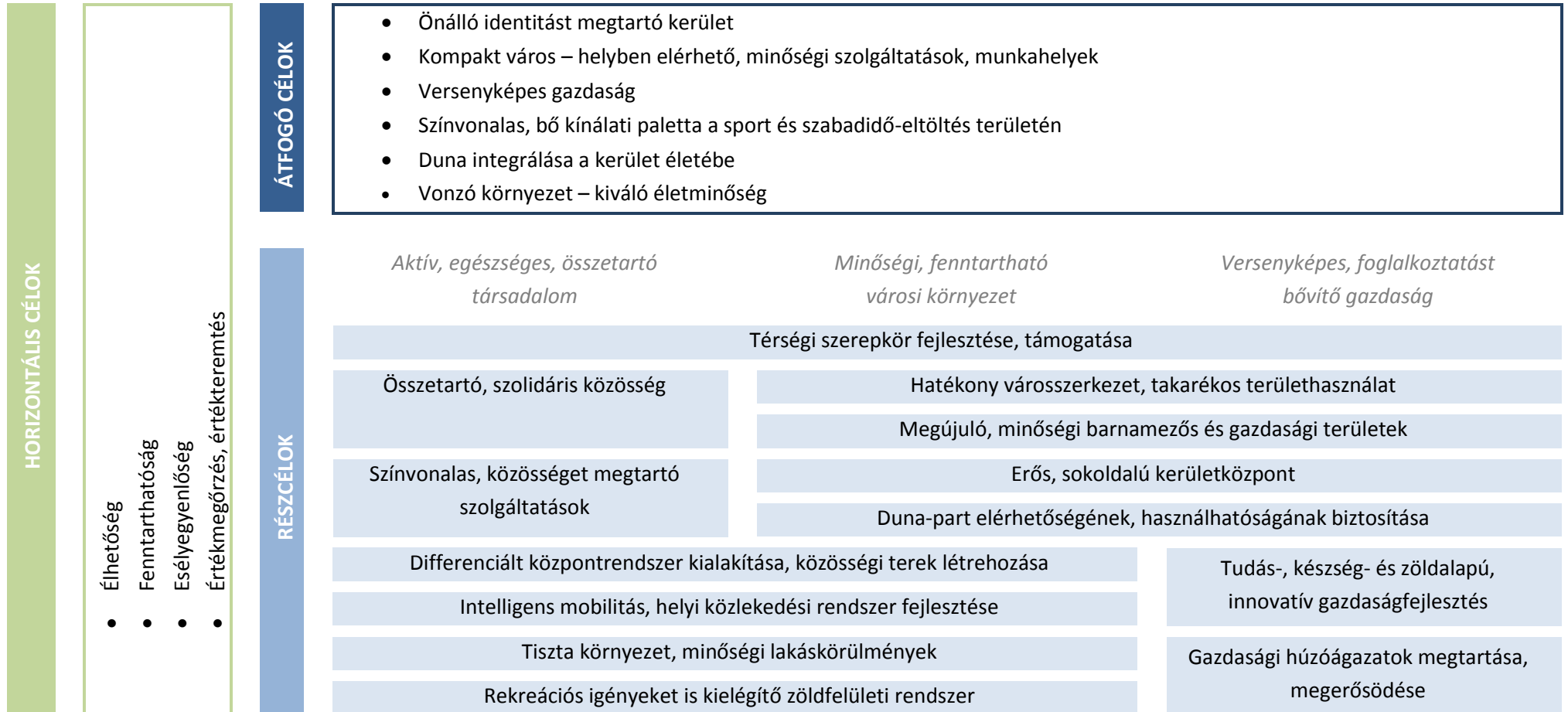
részcél	Térségi szerepkör fejlesztésének támogatása
részcélt támogató lehetséges eszközök	<ul style="list-style-type: none"> ▶ kapuszerep gazdaságfejlesztő hatásának kihasználása ▶ térségi turisztikai és kulturális vonzerő növelése ▶ helyi kiskereskedelem erősítése, specifikus, vonzó kínálat megteremtésének elősegítése ▶ kötöttpályás közösségi és városi-elővárosi vasúti közlekedés fejlesztése ▶ közúti elérhetőséget javító és a meglévő közúti elemek tehermentesítését biztosító fejlesztések ▶ a térségi személyhajózás és kerékpározás (EuroVelo)
részcél	Tudás-, készség- és zöldalapú, innovatív gazdaságfejlesztés
részcélt támogató lehetséges eszközök	<ul style="list-style-type: none"> ▶ a helyi ipar termelékenységét, piacra jutását és innovációját támogató fejlesztések ▶ vállalati kutatás-fejlesztési tevékenység erősítése ▶ üzleti szolgáltató szektor megjelenésének elősegítése ▶ oktatás, szakképzés helyi igények szerinti rugalmas fejlesztése ▶ megújuló energiaforrások alkalmazása
részcél	Gazdasági húzóágazatok megtartása, megerősödése
részcélt támogató lehetséges eszközök	<ul style="list-style-type: none"> ▶ gazdasági telephelykínálat bővítése alulhasznosított ingatlanok bevonásával ▶ befektetés ösztönzés, új beruházások számának növelése ▶ helyi beszállítói hálózat megerősödésének elősegítése ▶ turisztikai attrakciók fejlesztése ▶ vállalkozóbarát önkormányzat
részcél	Hatékony városszerkezet, takarékos területhasználat
részcélt támogató lehetséges eszközök	<ul style="list-style-type: none"> ▶ kompakt, vegyes területhasználat megtartása ▶ belső területi tartalékok kihasználása ▶ színvonalas építészeti minőség megkövetelése ▶ beépítésre nem szánt területek megőrzése ▶ zöld- és egyéb közösségi, rekreációs területek fejlesztése
részcél	Megújuló, minőségi barnamezős és gazdasági területek
részcélt támogató lehetséges	<ul style="list-style-type: none"> ▶ használaton kívüli, romló építészeti értékek funkcióval történő megtöltése, értékek megóvása ▶ új és régi harmonizációja

eszközök	<ul style="list-style-type: none"> ▶ műszakilag igénybe vett, használaton kívüli és alulhasznosított területek hasznosítása ▶ a jelentős szomszédsági konfliktussal járó gazdasági területek funkcióváltása ▶ környezetbarát technológiák alkalmazása ▶ szennyezettségek felszámolása ▶ zöldfelületi intenzitás növelése a területek átalakulása esetén ▶ megújulást, átalakulást segítő jogi, szabályozási környezet megteremtése ▶ barnamezős területek közlekedési feltárásának fejlesztése ▶ KKV-k telephelyfejlesztésének elősegítése
rész cél	Differenciált központrendszer kialakítása, közösségi terek létrehozása
rész cél támogató lehetséges eszközök	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Újpest városkapu térség fejlesztésének elősegítése – mellékközponti szerepkör betöltése érdekében ▶ Kerületközpont további minőségi fejlesztése ▶ Lokális központok rendezése, kialakítása ▶ Közterek fejlesztése, gyalogos barát kialakítása ▶ Elérhetőség – lineáris tengelyek fejlesztése ▶ Árpád út humanizálása ▶ Lakótelepi zöldterületek rehabilitációja
rész cél	Erős, sokoldalú kerületközpont
rész cél támogató lehetséges eszközök	<ul style="list-style-type: none"> ▶ helyi kiskereskedelem előtérbe helyezése, támogatása ▶ parkolási problémák megoldása ▶ gyalogos és kerékpárbarát közlekedés fejlesztése ▶ épített értékek megóvása ▶ közterületek minőségének javítása, állagmegóvása ▶ Szent István tér és a környezete rehabilitációjának folytatása ▶ a városszövetbe illeszkedő kiskereskedelem támogatása közterület fejlesztéssel (pl. piac megújítása) ▶ lakásépítés és lakásállomány megújítás elősegítése ▶ befektetési helyszínek előkészítése ▶ kulturális létesítmények megújítása ▶ térségi turisztikai vonzerő növelése
rész cél	Duna-part elérhetőségének, használhatóságának biztosítása
rész cél támogató lehetséges eszközök	<ul style="list-style-type: none"> ▶ a Duna-part elérését biztosító helyi közlekedési elemek (gyalogos és kerékpárutak, kiszolgáló utak és parkolók) fejlesztése ▶ Duna-parti sétány és kerékpárút ▶ Újpesti-öböl menti területsáv közcélú hasznosítása ▶ Népsziget rekreációs célú hasznosítása

	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Palotai-sziget feltárása, bemutatása (természetvédelmi szempontok figyelembevétele mellett) ▶ rekreációs, sportlétesítmény telepítése a Duna közelében ▶ árvízi védművek magasztása, megerősítése a fejlesztésekkel egy időben
rész cél	Rekreációs igényeket is kielégítő zöldfelületi rendszer
rész cél támogató lehetséges eszközök	<ul style="list-style-type: none"> ▶ zöldfelületi intenzitás növelése ▶ közterületi zöldfelületek (fasorok) fejlesztése ▶ közparkok, közkertek, játszóterek optimális területi eloszlása, differenciált funkciókínálat kialakítása ▶ fenntartás színvonalának javítása ▶ külső szabadterületek (erdők) rekreációs hasznosítása a természetvédelmi szempontok érvényesítése mellett
rész cél	Intelligens mobilitás, helyi közlekedési rendszer fejlesztése
rész cél támogató lehetséges eszközök	<ul style="list-style-type: none"> ▶ parkolási problémák megoldása ▶ gyalogos és kerékpáros közlekedés fejlesztése, népszerűsítése ▶ okos város koncepció megvalósítása a közlekedésben ▶ helyi közutak esetében a teljes kiépítettség elérése ▶ helyi közutak forgalomcsillapítása ▶ túlterhelt csomópontok bővítése, balesetveszély miatti átépítése ▶ közterületek esélyegyenlőséget szolgáló fejlesztése ▶ környezetbarát közlekedés: CO₂ kibocsátás, zaj- és légszennyezés csökkentés ▶
rész cél	Tiszta környezet, minőségi lakókörülmények
rész cél támogató lehetséges eszközök	<ul style="list-style-type: none"> ▶ jó levegőminőség ▶ felszíni vizek állapota ▶ zöldfelületi fejlesztések, fásítás ▶ közterületek tisztasága ▶ lakossági szemléletformálás, környezettudatosság növelése ▶ lakásépítések elősegítése ▶ lakótelepi lakások minőségi javítása ▶ energiahatékonysági beruházások elősegítése ▶ a Károlyi városnegyed épületállományának frissítése, élhetőbbé tétele ▶ önkormányzati bérlakás állomány minőségi fejlesztése ▶ lakótelepi parkolási problémák megoldása és a közterületek rendezése ▶ helyi közutak esetében a teljes kiépítettség elérése ▶ helyi közutak forgalomcsillapítása

rész cél	Színvonalas, közösséget megtartó szolgáltatások
rész cél támogató lehetséges eszközök	<ul style="list-style-type: none"> ▶ szolgáltatások könnyű elérhetőségének biztosítása ▶ kulturális intézmények fejlesztése, megújítása ▶ közösségi események, ifjúsági programok ▶ bölcsődék, oktatási intézmények minőségi fejlesztése, kapacitások rugalmas alakítása ▶ művészeti oktatás fejlesztése, bevonása a kerület kulturális életébe ▶ felsőoktatási kínálat bővítése ▶ hatékony egészségügyi infrastruktúra ▶ egészségipar fejlesztése ▶ polgárbarát, hatékony önkormányzati hivatal
rész cél	Aktív, egészséges és sportos lakosság
rész cél támogató lehetséges eszközök	<ul style="list-style-type: none"> ▶ sportélet támogatása, népszerűsítése ▶ sport- és aktív szabadidős infrastruktúra fejlesztése ▶ óvodai, iskolai sportinfrastruktúra fejlesztése ▶ meglévő létesítmények kapacitásának maximális kihasználása ▶ rekreációs kínálat bővítése ▶ vízi sportok újraélesztése ▶ kerékpározás fejlesztése ▶ környezeti terhelés csökkentése ▶ prevenció, rehabilitációs programok
rész cél	Összetartó, szolidáris közösség
rész cél támogató lehetséges eszközök	<ul style="list-style-type: none"> ▶ közösségi programok szervezése ▶ civil szektor kezdeményezéseinek támogatása ▶ nemzetiségi kultúra ápolása ▶ Neves Újpestiek megismertetése a lakossággal ▶ tanulmányi ösztöndíj programok ▶ szociális szolgáltatások hatékonyságnövelése ▶ idősgondozás bővítése ▶ szegregált és szegregációval veszélyeztetett területek kezelése ▶ hajléktalan program folytatása ▶ közmunkaprogram

Célrendszer

Egy rész cél sem osztható egzakt módon a társadalom – környezet – gazdaság klasszikus témaköreinek csupán egyikébe, hiszen közvetve mindhárom területet érintheti minden rész cél. A célrendszerben a témakörök alá történő besorolás az igen erős kapcsolatot mutatja, az áttekinthetőség érdekében történik. Egy rész cél nem közvetlenül tartozik egy átfogó cél „alá”. Egy átfogó célt több rész cél is támogat, valamint egy rész cél több átfogó célt is támogathat:

Átfogó célok és a rész célok kapcsolata	Önálló identitást megtartó kerület	Vonzó környezet – kiváló életminőség	Versenyképes gazdaság	Kompakt város – helyben elérhető, minőségi szolgáltatások, munkahelyek	Színvonalas, bő kínálati paletta a sport és szabadidő-eltöltés területén	Duna integrálása a kerület életébe
Térségi szerepkör fejlesztése, támogatása	●●	○	●●●	●●●	●	●
Tudás-, készség- és zöldalapú, innovatív gazdaságfejlesztés	●●	●●●	●●●	●●	●	○
Gazdasági húzóágazatok megtartása, megerősödése	●	○	●●●	●●	●	○
Hatékony városszerkezet, takarékos területhasználat	●●	●	●●	●●●	●	●
Megújuló, minőségi barnamezős és gazdasági területek	●	●●●	●●●	●●●	●●	●●●
Differenciált központrendszer kialakítása, közösségi terek létrehozása	●●	●●	●●	●●●	●	●●
Erős, sokoldalú kerületközpont	●●●	●●	●	●●●	●	●●
Duna-part elérhetőségének, használhatóságának biztosítása	●	●●●	●	●●	●●●	●●●
Rekreációs igényeket is kielégítő zöldfelületi rendszer	●●●	●●●	●	●●●	●●●	●●●
Intelligens mobilitás, helyi közlekedési rendszer fejlesztése	●●	●●●	●	●●●	●	●●
Tiszta környezet, minőségi lakókörülmények	●●●	●●●	●	●●	○	○
Színvonalas, közösséget megtartó szolgáltatások	●●●	●●	●●	●●●	●●●	●
Aktív, egészséges és sportos lakosság	●●●	●●	○	●	●●●	●●
Összetartó, szolidáris közösség	●●●	●●●	●	●●	●●	●●

●●● erős, szoros kapcsolat / ●● szoros kapcsolat / ● közepesen szoros kapcsolat / ○ nincs közvetlen kapcsolat

Fejlesztési térségek

Épített környezet

 Lokális alközpont-fejlesztési területe

Fejlesztési céltérségek

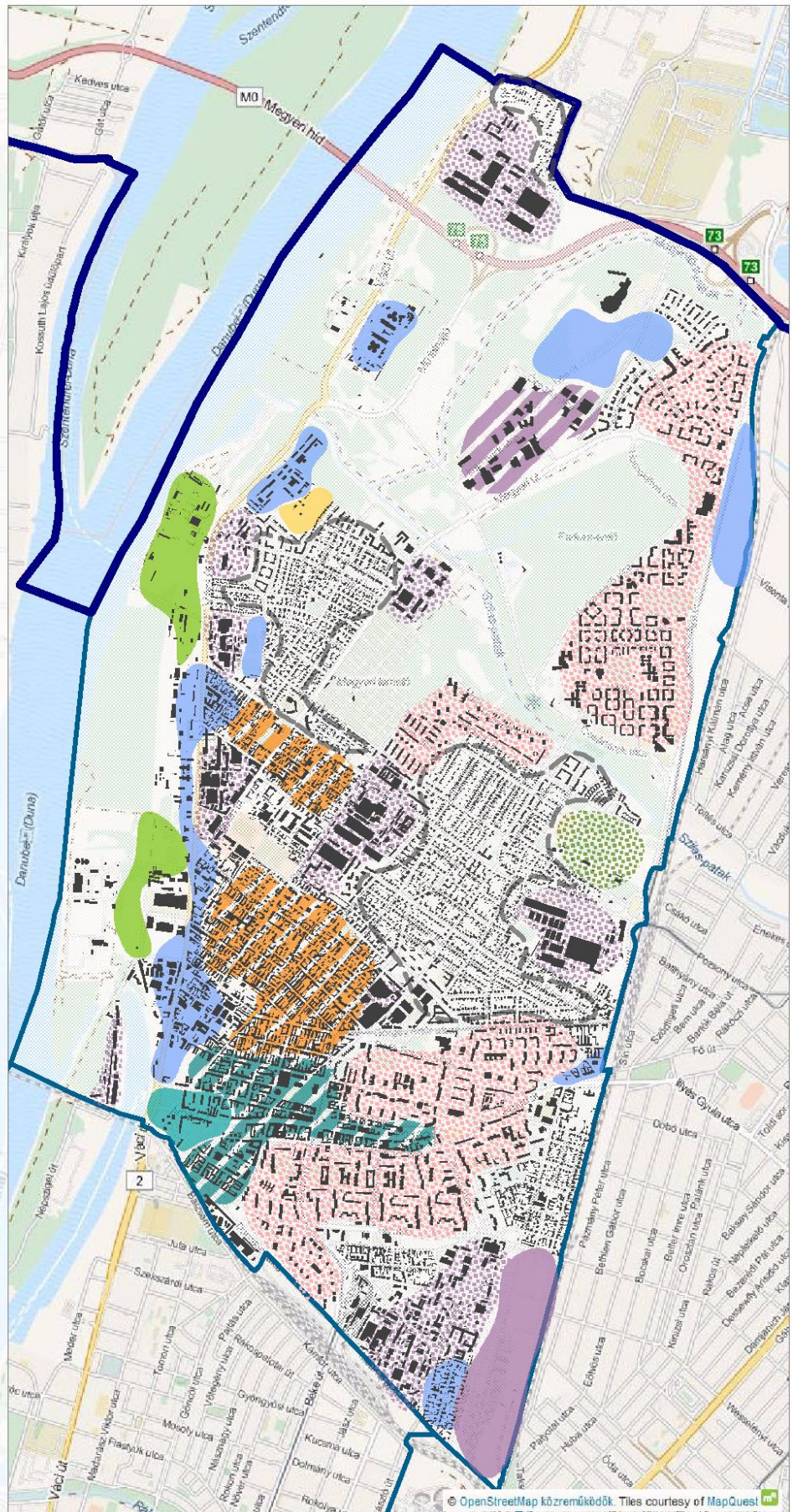
- Többfunkciós városi térség
- Kisvárosias lakóterület
- Vegyesterület-használatba illeszthető munkahelyek
- Környezeti szempontból nem érzékeny munkahelyi terület
- Rekreációs terület

Fejlesztési tartalékkal rendelkező területek

- Kisvárosias lakóterület
- Többfunkciós városi térség
- Környezeti szempontból nem érzékeny munkahelyi terület

Mínőségi megújulás területei

- Komplex lakótelepi ehatibiláció
- Környezeti szempontból nem érzékeny munkahelyi terület
- Rekreációs terület

Fejlesztési térségek

Természeti környezet

Fejlesztési céltérségek

- Új zöldterület
- Rekreációs terület
- Parkerdő fejlesztés
- Új játszótér és közkertfejlesztés célterülete
- Városias Duna-parti sétány
- Természetközeli Duna-parti sétány
- Távlati természetközeli Duna-parti sétány és Duna-part megközelíthetősége
- Vízfolyás menti zöldfolyosó, patak revitalizáció
- Városközpont és Duna-part zöldfelületi kapcsolatának erősítése

Mínőségi megújulás területei

- Lakótelepek zöldfelületi rehabilitációja
- Árpád út humanizálása
- Zöldfelületi intenzitás növelése
- Látogatható védett természetvédelmi terület
- Rekreációs terület

© OpenStreetMap közreműködők. Tiles courtesy of MapQuest